

izhaja, izvešilni ponedeljek, vsak dan
Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni
pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne
šte fan Godina. — Lastnik tiskarna
znala za mesec L. 7. — 8 mesec L. 19.54
Za izvešilno mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in
JUBLJANA

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent
osmrtine, in zahvale, poslanice in vabila po L. 1. — Oglasi denarnih zavodov
mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi
naravnosti in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv.
Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-37.

Glas povojnih oškodovancev

Na goriškem ozemlju Julijske Krajine je vohala vojna burja z grozovito besnostjo. Pustošila so se polja, požigali gozdovi, rušili domovi: uničili so se sadovi truda desetletij pridne in delavne roke našega rodu. Celi deli dežele so postali le ena sama razvalina! In to prebivalstvo, ki je bilo navezano na te svoje domove, po rojstvu in z vsjo svojo dušo, ki je z vsem žarom srca ljubilo svojo domačo grudo, je ostalo brez zemlje, ki ga je hranila, brez varne strehe nad glavo: ostalo je na cesti nago, brez grizljaj! Oropano vsega je moralo nastopiti svojo Golgoto, pot v pregreško življenje begunstva. Nešteti so mučenosti ubilo — življenje.

Po dolgi dobi fizičnega in duševnega trpljenja se je moglo počasi vračati na svoje domove in na svoja polja. Na domove, na polja? Po dolgem povratku je videlo le porušene domove in opustošena polja. Spomini na svoje prejšnje, sicer skromno, a vendar srečno življenje so mu kakor ljut nož rezali v dušo in mu izvajali iz očesa solzo neizmerne žalosti.

Polagoma pa se mu je vendar začela ozivljati nada, da na razvalinah prejšnje sreče vzklije zopet novo življenje. Trdno uverjeno je bilo, da mu prisložitost na pomoč vsi tisti činitelji, ki morejo in so dolžni pomagati. Začelo je tudi odločno zahtevati. Pred vsem je zahtevalo pomoč od tistega činitelja, ki je obvezan v to po mednarodnih dogovorih in po moralni dolžnosti: od države! Saj so tej prišli v prilog sadovi boja, ki je upropastilo deželo. Zato je država velik dolžnik našega ljudstva.

Začel se je boj za vojno odškodnino. Boj, ki ga mora ljudstvo biti še danes, ker se vlada ne zaveda te svoje dolžnosti in išče vse možne izgovore in pretveze, da odtega oškodovancem, kar jim je dolžna. Njena vest ostaja gluha in brezčutna za vse mile prošnje, za vse zahtevanje, za vsa posredovanja in tudi vse javne enodušne nastope ljudstva, kakor je bil n. pr. tisti veličastni protestni shod v Gorici dne 2. aprila. Čujemo sicer sedaj pa sedaj zagotovo, da se vlada intenzivno bavi z vprašanjem vojnih odškodnin, da ima najboljši namen, da imajo tozadevno prizadeti ministri medsebojna posvetovanja, da se posvetojuje tudi s komisijami vojnih oškodovancev in da sprejemajo deputacije, ki seveda zopet dobivajo razna zagotovanja in obljube. Ali, v vsem tem valovanju dogodkov celajta le eno kot nepremična točka: namen zavlačenja. Do ročnega izplačavanja le noče priti! Kravro oškodovano ljudstvo pa čakaj in zadovolj se le s svojo neoporečno pravico!

To bi bila žalostna zgodovina vojnih oškodovancev v goriški deželi. Ali imamo še druge oškodovance v Julijski Krajini. Imamo povojne oškodovance! Kakor da zlohotni usodi še ni bilo dovolj, kar je neizmerne nesreče donesla vojna nad en del našega naroda! V povojni dobi je začela padati krvava šiba po drugem delu Julijske Krajine, zlasti po našem ljudstvu na tržaškem ozemlju in v Istri. Nočemo tu dalje govoriti o moralnem mučenstvu, o

duševnem trpljenju, ki ga je moralo pretrpeti naše ljudstvo; nočemo govoriti podrobno o škodi, ki jo je moral naš človek v tej dobi trpeti na svojem telesu in na svojih etičnih pravicah, na svobodi, narodni in politični pravici, in to edino zato, ker je in ker hoče ostati — a naš človek. Pač pa moramo tu posebno naglasiti škodo, ki so jih trpele naše javne naprave na tržaškem ozemlju in v Istri. S požiganjem javnih naprav se ni povzročila le neizmerna gmohtna, ampak tudi (in nič manjša) moralna, kulturna škoda. Naši narodni domovi so bili središča in žarišča vsega našega kulturnega življenja in snovanja. Vsled požiga teh naših javnih naprav je nastal zastoj v našem kulturnem delu. Žažigi naših narodnih domov so bili zločin na kulturi jugoslovenskega naroda v Julijski Krajini! Hud zločin je, kdor ubija telo; še hušji, kdor ubija dušo poedince; a najhušji, kdor ubija dušo celega naroda, kdor mu na zločinski način odteza sredstva za duševni in kulturni razvoj in napredek! Da, zločin je to, ki naj ga sodi in obsodi sodba človeške kulture in civilizacije!

Mi pa živimo sedaj — vsaj tako naj govorijo vedno — v kulturi in civilizirani državi, ki se ponaša pred vsem svetom ne le s svojo sodobno, ampak tudi s svojo staro, dvatisočletno kulturo, ki se ponaša da je bila žibel evropske civilizacije. In narod te države se ponaša s svojim podedovanim svobodoljubjem, s svojo plemenitostjo in veliko duševnostjo!

Nočemo nadalje tožiti in rekrimirati. Ublazimo naj celo svojo sodbo in dovolimo opravičevanje, da je bila povojna psihoza, doba razpaljenih duhov! Toda danes bi moralo že nastopiti štreznjenje in uveljaviti bi se morala zavest o neizmernosti zločinov, ki so se dogajali. Puščamo na strani juridično preprekanje, je-li kdo — ali neposredni krivci, ali intelektualni povzročitelji — odgovoren za storjene zločine, oziroma obvezan v povrnitev škode, za moralno škodo, škodo na kulturni dobrini, ki smo jo že pretrpeli — za to ne more dati nikdo odškodnine — našim povojnim oškodovancem, posebno pa najhuje prizadetemu oškodovancu — naši narodni skupnosti. Naglašamo pa, da je poleg pisane dolžnosti in obvez, zapisanih v kakem mednarodnem dogovoru, še neka druga dolžnost, ki jo nalagata vest in pravičnost. To je moralna dolžnost. Vprašamo uradno Italijo in neuradno javnost: ali se jima še ne vzbuja vest in ne oživlja zavest o njih dolžnosti, da popravita, kar se popraviti da: da nam dasta na katerikoli način moralno zadoščenje za neizmerno duševno trpljenje, pa odškodnino za materialno škodo, da se bodo mogli naši »domi« vzpostaviti in da bomo mogli dobiti, kar smo izgubili v zadnjih letih vsled zastoja na kulturnem in gospodarskem snovanju. To sta dolžni država in javnost tudi — sebi! Kajti, le tako se nam bo mogla povrniti vera v svobodoljubje, plemenitost in velikodušnost...! To bi bil največji dobiček za Italijo!

To je glas povojnih oškodovancev!

se je vse omejilo na obrambo koristi velekapitalistov, pač pa so se branila nekatera javna načela, ki se ne smejo kršiti, če se ne ogrožati obstoj mednarodnega življenja. Rusi očistijo razen tega podpisovalcem spomenice, da so s svojo spomenico zanikali objavljenе koncesije, ruska delegacija pa sedaj zanika priznanje predvojnih dolgov, ki jih je bila prej priznala. Toda sklepni del ruskega odgovora — je nadaljeval Schanzer — je boljši. Iz odgovora je razvidno rusko razpoloženje za spravo in priznanje, da je konferenca doprinesla k zbliznanju med Rusijo in ostalimi evropskimi državami.

Kar se tiče ruskega predloga, da naj se sporna finančna in gospodarska vprašanja poverijo v proučevanje posebni mešani komisiji izvedencev, je izjavil Schanzer, da se po mnenju italijanske delegacije ruski predlog ne sme odkloniti, temveč vzeti v poštev.

Minister Schanzer je nato poročal o sklenitvi italijansko-poljske trgovske pogodbe

Pogodba se je podpisala včeraj po pogajanjih, ki so se vršila te dni. Z italijanske strani sta pogodbo podpisala Schanzer in Teofilo Rossi, a s poljske strani Skirmunt in Strasburger. Tekom pogajanj se je tudi govorilo o izkoriščanju poljskih petrolejskih virov. Vesti o kaki tozadevni zagotovitvi Italiji s poljske strani so nevtemeljene. Petrolejski viri v Galiciji so namreč državna last in poljska vlada jih namerava dati v zakup kakoli tuji kapitalistični družbi, ki pa ni še določena.

Italijansko-poljska pogodba je sestavljena na podlagi francosko-poljske trgovske pogodbe in temelji na načelu prvenstvene države. Trgovski pogodbi je dodana tudi polna pogodba.

Podpisu pogodbe je sledil obed, katerega je priredil minister za trgovino Teofilo Rossi poljski delegaciji.

Stališče angleške delegacije

Angleška delegacija je tudi pojasnila svoje stališče nasproti ruskemu odgovoru pred zborom novinarjev. Angleška delegacija ugotavlja, da je v ruskem odgovoru več propagande nego konstruktivnih predlogov, izjavlja pa, da se Evropi ne sme zanikati mir in da se mora upoštevati nesreča, ki pritiska ruski narod. Ruski odgovor je zategnil obnovitev Rusije in jo naredil še težjo, toda to je stvar ruske vlade. Angleška delegacija je pripravljena sprejeti ruski predlog, da naj se vprašanja ruskih dolgov in zasebne lastnine poverita v proučevanje mešane komisije. V ta namen se bo lahko imenovala komisija, ki se bo razdelila v tri podkomisije. Ruski predlog se zdi angleški delegaciji zelo praktično sredstvo za proučevanje ruskega vprašanja, zategnil pa bo dovoljenje tako potrebnega kredita Rusiji. Z ozirom na vprašanje evropskega miru smatra angleška delegacija, da ruski odgovor tvori zadovoljivo podlago za nadaljnje delo. Prekinjenje konference vsled ruskega odgovora bi pomenilo isto, kar izpostavi države, ki morajo z Rusijo, nevarnosti vpad. Evropski mir bi bil v tem slučaju resno ogrožen. Anglija, seveda, ne bo imenovala svojih zastopnikov v to komisijo, če se Rusi ne obvezujejo, da bodo pustili tekmo njenega delovanja propagando in ogrožanje varnosti drugih držav. Načrt dogovora za preprečitev vzajemnih napadov se bo moral odložiti do časa, ko bodo določene in priznane meje srednje Evrope. Angleška delegacija namerava predložiti premirje na podlagi obstoječih meja, ki bo trajalo do sklenitve sporazuma z Rusijo. Seja komisije za ruska vprašanja. — Nesoglasje med sklicujočimi državami

Danes se je sestala komisija, ki se bavi z ruskim vprašanjem. Ruski in nemški zastopniki se niso udeležili seje. Razpravljalo se je o ruskem odgovoru. Vsem se je priporočalo, naj drže potek seje tajen epričo kočljivosti in resnosti sklepov, ki se imajo storiti. Vendar se je nekaj izvedelo. Lloyd George je najprej obširno poročal o položaju in predlagal, naj se imenujejo odbori, ki se bodo bavili s temi vprašanji. Francoski delegat Barthou ni bil sicer proti temu, da se imenuje odbor, ki bi se bavil z ruskim vprašanjem, poudarjal je pa, da se imenujejo zastopniki izven konference s strani posameznih vlad, ker drugače se bo začelo od začetka in razpravljanja ne bo konec. Barthou je tudi zastopal stališče, da se morajo izključiti iz te komisije nemški in ruski zastopniki. Schanzer je v dolgem govoru opozarjal prisotne na potrebo, da se ubere pot, ki bo privedla do rešitve ruskega vprašanja in gospodarske obnovitve. Schanzer se je tudi izjavil za imenovanje komisije v zmišljal angleških predlogov. Romunski delegat je predložil posredovalen predlog, in sicer da naj se pri teogno k sejam komisije nemški in ruski delegati, ki bo to potrebno. Ni pa se mogel doseči sporazuma in seja je bila odložena na popoldne.

Ministrski predsednik Facta, ki je nameraval oditi te dni v Rim, je spričo resnega položaja odložil svoje potovanje.

Nemška delegacija ponovno zanika vesti angleških in italijanskih listov o domnevni rusko-nemški vojaški pogodbi.

Pozicije jugoslovenske vlade velikim beguncem

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev je pooblašena, da izjavlja sledeče: Belgrajska kr. vlada je dovolila kraljevemu namestniku v Zagrebu posojilo 500.000 dinarjev za vzdrževanje reških beguncev, bivajočih na jugoslovenskem ozemlju, kjer so deležni iste gostoljubnosti kot sploh vsi begunci iz katerekoli države.

Odločen dementi jugoslovenske legacije glede vesti o nameravanem jugoslovensko-romunskem napadu na Rusijo

RIM, 13. Agencija »Stefani« poroča: Legacija Kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev objavlja: Nekaj listov je objavilo vest iz Belgrada, po kateri bi bila kraljevska jugoslovenska vlada dovolila članom večine reške konstituantne, naha-jajočim se v Kraljevici, podporo v znesku 300 tisočev dinarjev. Kr. legacija Kraljev

škodnine, toda tudi njen boj proti Nemčiji je v prvi vrsti političen. Anglija pa, ki je z zmagovitim koncem svetovne vojne dosegla vrhunec svojega razvoja in moči, potrebuje za vsako ceno nekaj desetletij mirnega oddiha, da zamore prebraviti masne zaloga vojnega plena. Zato se njena politika osredotočuje bolj na gospodarskem polju. Gospodarsko ravnanje v Evropi je Angliji zelo potrebno.

Glede gospodarskega izkoriščanja Rusije nima v Franciji tako hudega nasprotja, pač pa so Francozi proti vsaki obliki pripoznanja sovjetske vlade. Glede Nemčije pa si stoji Angliji in Francozi v neozdravljivem sporu nasproti. Francija želi in stremi za stalnim gospodarskim oslabljenjem Nemčije iz političnih vzrokov, medtem ko neče Anglija gospodarske smrti Nemčije, ker bi to zelo občutno zadelo tudi angleško gospodarstvo. Tudi je sedanja nepopustna francoska politika vedna nevarnost za svetovni mir. Angliji imajo pač dosti razlogov, da ne smejo razdražiti do skrajnosti Rusije in spravi v obup Nemčijo, ker bi utegnili to dovesti do nove svetovne vojne v najkrajšem času in nova vojna bi bil pričetek splošnega evropskega propada in pričetek brezvladja in kaosa.

In tako smo bili priča, da se niso mogli gospodje do sedaj še sporazumeti v tem, kako in za kakšno ceno naj se današnja Rusija prizna. Jasno je, da bo morala Rusija to priznanje in morebitno gospodarsko pomoč Evrope drago plačati, vendar pa so Angliji prišli do spoznanja, da ne smejo iti v navijanju te cene predalet, ker bi se znalo to »verizništvu« masčevati nad verizniki samimi. Lloyd George je torej predložil novi memorandum ruski delegaciji brez francoskega in belgijskega podpisa, kar dokazuje, da misli svojo pot naprej, četudi brez in proti Franciji in njenim satelitom.

No in sredi tega hudega boja gospodarskih in političnih imperializmov je počila nova bomba. Nenadoma se je raznesla vest, da je ruska vlada izročila izkoriščanje svojih petrolejskih vrelcev znani angleški petrolejski družbi Shell. Kako je prodrla ta vest v javnost, to je tajna, ki najbrže ostane zakrita, toda umevno je, da je razburila ves kapitalistični svet glavnih industrijskih velesil. Stvar izgleda tako, kakor da so Angliji za hrbotom konference položili svoje poplepne roke na enega največjih virov ruskega bogastva, ki bi bilo utegnulo služiti kot garancija za morebitna posojila Rusiji v blagu in denarju. Angliji so sicer demantirali to vest, vendar pa so priznali, da so se vršila tozadevna pogajanja z Rusijo, toda še pred konferenco, da pa ni prišlo do sklepa pogodb.

In glej novo čudol! Kakor znano, se Amerika uradno in aktivno ne udeležuje konference v Genovi, pač pa ima tam svojega takozvanega nevtralnega opazovalca, ki je bil ves čas konference »mutast«. Toda tudi »mutasta« Amerika se je o priliki te petrolejske zadeve oglasila. Tudi Amerikanci so kajpak nasprotni, da bi Angliji sami potom svojih velikih petrolejskih družb zavladali nad ruskim bogastvom. In tako je ruski petrolej »zasmedel« od Genove do Washingtona in razdražil občutne vonjalne živce ameriških petrolejskih vele-magnatov.

Da predstavljajo petrolejski vrelci Rusije zares veliko vrednost, govori dejstvo, da je znašala pred vojno produkcija petroleja v Rusiji preko 22% svetovne produkcije. To je torej velika postavka v računih zapadnih kapitalistov, ki bi radi »pomagali« Rusiji. Resnica je, da je proizvodnja silno padla v primeri s predvojnimi časom. Manjkajo stroji, ki jih je treba deloma nadomestiti, deloma popraviti, a manjkajo tudi strokovnjaki, ki jih je boljševiška revolucija odpodila v inozemstvo.

V istem razmerju je padla kajpak tudi proizvodnja sila delavstva, ki trpi pomanjkanje. Poleg tega so mnogi vrelci pokvarjeni, da bo treba mnogo časa in stroškov, preden bodo mogli zopet dati. V zapuščenih vrelcih je vrela voda v velikanskih množinah, ki jo je treba najprej izpumati, ako naj se pride do petroleja. Pa tudi če upoštevamo vse te neugodnosti in padec proizvodnje, je vendar ravno to zemeljsko bogastvo najvaljbejše za kapital, ker se da proizvodnja razmeroma hitro in lahko povzdigniti, če so enkrat tu sredstva, ki jih stavijo kapitalisti Rusiji na razpolago.

Izkoriščanje petrolejskih vrelcev je danes državno v Rusiji. Poprej so bili vrelci privatna last kapitalističnih družb. Te kapitalistične družbe so bile kar mešane. Zakaj zastopani so bili kapitalisti vseh večjih industrijskih držav. Francija, n. pr. je bila udeležena s približno 15%. Poleg nje pa je bil tu zastopan tudi belgijski in ameriški kapital. In angleška družba Shell naj bi zdaj prevzela monopol nad vso proizvodnjo ruskega petroleja.

Tako stoji stvari glede ruskega petroleja. To je zadeva zase, ki zanima ves kapitalistični svet, ki je zastopan na genovski konferenci. Druga stvar je seveda zopet, kako da je baš sedaj postalo petrolejsko vprašanje akutno in kako in zakaj je prišlo tajno pogajanje angleških kapitalistov z Rusijo v javnost. Vsek dan moremo ugotoviti, kako skušajo gotove struje onemogočiti delovanje konference. Bili smo priča, kako spretno so se znali Rusi uveljaviti. Po tolikih incidentih in nevarnostih je vrgel nekdo sporno jabolko med kramarje, ki se med seboj pulijo. Ruska pozicija ni s tem nič izgubila, pač pa pridobila. Morda pa je ta petrolejska zadeva le spretno vržena Čičerina pušica proti onim, ki upajo gospodarsko zaslužiti Rusijo. V napadih in v obrambi je ruska delegacija do sedaj dokazala svoje sposobnosti, da se ji ni treba sramovati svojih buržoazjskih nasprotnikov.

„Prosveta“

Meseca februarja se je vršil v Trstu ustanovni občni zbor društva »Prosveta«. Svrha tega novega društva je pospeševati in širiti prosveto med Slovenci v kraljevini Italiji. Njegov delokrog se razteza torej na vse one kraje tostran meje, kjer bivajo Slovenci in Hrvatje. Vsek večji kraj, da skoro vsaka vas pa ima gotovo vsaj eno, ako ne celo več kulturnih društev. Čemu torej še »Prosveta«? In kakšno naj bo razmerje med že obstoječimi kulturnimi društvi in novim društvom?

Res je, povsod obstojajo že dolgo vrsto let prosvetna društva. Toda prišla je vojna in je ukinila poslovanje in delovanje skoraj ne vseh teh društev. Prešla so vojna leta, prešla je tudi žalostna okupacijska doba, in društva so se začela zopet oživljati, toda ne vsa. Nekaterim je zadala vojna in vojna doba smrtni udarec, druga nimajo še potrebnih pogojev, drugim zopet delajo višji faktorji težko. Kjer pa se je začelo zopet z delovanjem, opazimo nekako pomlajenje. Povsod je veliko dobre volje, povsod je polno mladih še ne izrabljenih sil; toda skoraj povsod primanjkuje sredstev, primanjkuje ljudi, ki bi znali dvigniti ta zaklad, ki sili sam na dan. Temu nedostatku odpomoči, to je naloga »Prosvete«: z nasvetom in dejanjem pomagati že delujočim društvom, še vedno speča društva vzbujati zopet k življenju, in tam, kjer ni bilo in ni nobenega društva, ustanavljati nova kulturna ognjišča. Društvo »Prosveta« je strogo apolitično, ono hoče skrbeti in gojiti le prosvetno delo med Slovenci v teh pokrajinah. Zato se zamorejo združiti pod okriljem »Prosvete« vsa že obstoječa društva brez razlike.

Program vseh naših prosvetnih društev je približno isti: čitalnica, knjižnica, petje, glasba, dramatika in predavanja. Toda že v predvojni dobi so bila zelo redka ona društva, ki so lahko izpolnila vse točke svojega programa. Večinoma so se društva pečala samo z eno ali drugo točko, največ s petjem. Ko pa je minulo zanimanje za to, ali pa so odpadli potrebni pogoji, je društvo dalje le vegetiralo, kajti za druge točke programa se ni bilo nikdar zanimalo, za edino izbrano točko pa so odpadli pogoji. Stvar je popolnoma razumljiva. Šaj ni vsakemu kraju dano, da bi imel človeka, ki bi se pečal z glasbo ali dramatikom in ki bi znal primerno navduševati tudi druge, ali človeka, ki bi kazal ono ljubezen in požrtvovalnost, ki jo zahteva knjižnica in čitalnica. Najtežje pa bo seveda dobiti dobrih predavateljev. Ako je bilo vse to že v predvojni dobi za večino društev zelo težko, ako ne celo nemogoče, je sedaj neprimerno težje. Narod pa si želi in hrepeni ravno sedaj veliko več po duševni hrani kakor kdaj prej.

Odkod pa naj dobi sedaj društvo knjige za svojo knjižnico? Kje naj išče nasvete in pripomočke za čitalnico? Kdo naj mu pomaga pri izbiri skladb in mu preskrbi potrebne muzikali? Kdo naj mu priporoča primerne igre in mu gre z vsem potrebnim na roko? Kje bo dobil predavatelje za razne stroke in panoge? Posamezna društva tega ne morejo nikdar storiti. Toda česar ne zamore vsako društvo zase, zamorejo vsa društva združena v eno samo društvo, in to društvo naj bo »Prosveta«. »Prosveta« hoče združiti vse, kar imajo že posamezna društva, pridobi še druga primerna sredstva in pritegniti v svoj delokrog vse one, ki so dobre volje in hočejo sodelovati pri prosvetnem delu med našim narodom.

V tem oziru se je že napravil velik korak. V področju »Prosvete« se je ustanovila poseben osek za socialno izobrazbo, ki je že začel svoje delo z najlepšim uspehom. Osek se je kasneje razširil v nekaj osek za predavanja sploh in pritegnili so se zastopniki »Zveze učiteljskih društev«, društva »Pravniki«, akademicega društva »Balkan« in »Združene zveze«. Osek že sedaj pridno deluje in bo še bolj intenzivno deloval, ko bodo društva v ožji zvezi s »Prosveto«.

Knjižnice velikega števila naših društev so bile med vojno in tudi po vojni uničene. Tudi druge knjižnice so trpele znatne izgube. Sedaj je nadomestitev ali celo ustanovitev knjižnic zelo težka. Starejše knjižnice so pošle, na knjižnem trgu je dobiti le najnovejše knjige in tudi te so zelo drage. Tudi tukaj lahko pomaga »Prosveta«, kajti ona lahko zbira in zbere vse knjige, ki so raztresene po deželi, in ki ležijo neporabljene v zaprašenih omarah in predalcih, potem nje se lahko izmenjajo knjige, ki jih imajo že posamezna društva in ki so jih njih člani že prečitali, tako da niso več za njega tako potrebne in koristne. »Prosveta« hoče osredotočiti delo vseh knjižnic, in s tem neprimerno olajšati poslovanje posameznih knjižničarjev. Le tako bo lahko imelo vsako društvo vedno novih, zanimivih in izbranih knjig in bo lahko s razmeroma malim trudom zadovoljilo ukazateljnost svojih članov. »Prosveta« ima že znatno število knjig na razpolago in je že vse uredila za takojšnje poslovanje.

Težek problem so bila in so še vedno za naša društva dramatične predstave. Težko je izbrati primerne igre, in še težje jih dobiti. Potem pa je treba prepisovati uloge, iskati kostume in druge pripomočke. Za vse to hoče skrbeti »Prosveta«. Že sedaj ima celo vrsto primernih iger na razpolago, s posameznimi vlogami in z vsemi potrebnimi opombami. Skušala bo tudi imeti v zalogi kostume, kulise in druge potrebne pripomočke. Njena naloga bo tudi, da bo dajala dramatičnim osekom potrebna navodila in nasvete. Po možnosti bo prirejala tudi predstave z izbranimi osebami, ki naj bodo vsakako vzor-predstave za lokalna društva.

Enako bo skrbela tudi za pevske in glasbene odseke.

Tudi za čitalnice bo nudila »Prosveta« največje ugodnosti, ker namerava prevzeti poverjenišvo za razne revije in periodične publikacije.

»Prosveta« hoče tudi drugače olajšati in urediti poslovanje in delovanje društev. Sestavila bo poslovnik, ki naj bo nekako navodilo za redno in uspešno delovanje naših društev.

Vse to delo, ki ga je prevzela »Prosveta«, je naravno spojeno s stroški. Za kritje teh stroškov bodo seveda morala prispevati društva. Prispevke določijo od leta do leta osrednji občni zbor, kjer so zbrani odposlanci vseh kulturnih društev, ki so podružnice »Prosvete«. Za tekoče leto je določil osrednji odbor »Prosvete«, da mora prispevati vsako društvo po 50 stotink mesečno za vsakega svojega člana in 10 odstotkov od dohodkov društvenih prireditvev.

S tem, da postanejo društva podružnice »Prosvete«, ne prenehajo biti samostojna društva. Podružnice so samostojna društva z lastnimi odbori in z lastnimi pravili, ki se pa morajo bistveno ujemati s pravili osrednjega društva. Društvo, ki hoče torej postati podružnica »Prosvete«, mora le nekoliko izpremeniti pravila. Da se to delo olajša, dostavi »Prosveta« vsakemu društvu na zahtevo po en izvod pravil osrednjega društva in en izvod vzor-pravil podružnic s slovenskim in italijanskim besedilom. Društva naj pregledajo in proučijo pravila in naj se potem pisмено ali osebno v uradnih urah obrnejo na društvo »Prosveta« v Trstu (via Fabio Filzi (prej via Vienna) 10/I. nadstropje), kjer dobijo vsa podrobnejša pojasnila.

Z izpremembo pravil pa se nikakor ne bo delovanje »Prosvete« zavlačevalo. Tudi predno društvo skliče občni zbor za izpremembo pravil in predno vzame oblast izpremembo na znanje, je društvo lahko deležno vseh ugodnosti, ki jih more nuditi »Prosveta«.

Sestava porotnih klopi

Z upeljavo italijanskega kazenskega zakonika, kazensko-pravnega reda ter zakonov in odlokov nanašajočih se na ta dva zakonika, so dobile naše občine nekatere dolžnosti, katerih prej niso imele. Upamo, da nam naša županstva in Zveza slovenskih županstev ne bodo zamerila, če opozorimo na kratko na določbe, ki se njih tičejo. Ker vidimo, da se mnogi sodniki in odvetoiki niso še popolnoma udomačili v omenjenih zakonih, smatramo za svojo dolžnost, da pokažemo na tiste zakonite določbe, ki se tičejo javnih činiteljev, katerim bi vsakdanji poklic, da bi se bavili z zakoni. Omenili bomo tu kolikor mogoče na kratko tozadevne zakonite določbe, tako da si jih bodo posamezna županstva lahko sama natančneje ogledala.

V kazensko-pravnem redu z dne 27. februarja 1913. št. 127 so za župana važni sledeči členi: 165 do 175 in 233 do 236. Posebno važna za naša županstva so določila zakona z dne 8. junija 1874. št. 1973 o sestavi porotnih klopi inženirskih. (Člen 2 do 33). Najvažnejše določbe tega zakona navajamo tu dobesedno:

Čl. 2: V imenik porotnikov se vpišejo vsi oni, pri katerih se združijo sledeči pogoji:

1. da so italijanski državljani in da uživajo meščanske in politične pravice;

II. da so izpolnili najmanj petindvajset let in da niso izpolnili več nego petinšestdeset let;

III. da pripadajo eni izmed sledečih vrst:

1) senatorji in poslanici in vsi, ki so bili člani prejšnjih zakonodajnih skupščin;

2) člani in družabniki akademij in korporacij znanosti, literature in umetnosti, in doktorji (profesorji) vseučilišnih kolegijev;

3) odvetniki in zastopniki na dvorih in na zbornih sodnih in noterji;

4) doktorji in docienti vseučilišč in oni, ki imajo diplomno ali oprtovalno izdano od liceja, gimnazija, tehniškega zavoda, ljudske šole ali učiteljskega, in sploh od drugih posebnih zavodov pripravljenih in pooblaščenih od vlade;

5) učiti ali upokojeni ali častni profesorji fakultet sestavljenih vseučilišč in drugih javnih zavodov za višji pouk;

6) učiti ali upokojeni ali častni profesorji javnih zavodov za srednji pouk, bodisi klasični, bodisi tehnični, in ljudskih šol in učiteljski;

7) učiti ali upokojeni ali častni profesorji akademij lepš umetnosti, praktičnih šol za inženirje, vojaških ali mornarskih šol, akademij in zavodov;

8) zasebni pooblaščenji učitelji snovi obseženih in številnih 5, 6 in 7;

9) predstojniki, ravnatelji in rektorji zavodov navedenih in številnih 5, 6 in 7;

10) oni, ki so ali so bili pokrajinski svetniki;

11) civilni in vojaški funkcionarji in uradniki, ki imajo letno plačo ne nižjo od dvatisil lir ali letno pokojnino ne nižjo od tisoč lir;

12) oni, ki so objavili znanstvena ali leposlovna dela ali druge umstvene proizvode;

13) inženirji, arhitekti, geometri, zemljemerji, računovodje, likvidatorji, lekarnarji in živinozdravniki, zakonito pooblaščenji;

14) vsi župani in vsi oni, ki so ali so bili svetovalci občine, ki ima nad 3000 prebivalcev;

15) oni, ki so bili spravitelji (mirovni sodniki);

16) člani poljedelskih, trgovskih in obrtnih zbornic, pomorski inženirji in graditelji, kapitani in piloti s patentom za dolge vožnje, gospodarji ladij, meniški agenci in posredovalci zakonito vršci;

17) ravnatelji in predstojniki agrarnih društev;

18) ravnatelji ali predsedniki bank pripoznanjih od vlade s sedežem v glavnih krajih občine z več kot 6000 prebivalci;

19) člani vladnih komisij za pregledovanje ali nadzorovanje kreditnih zavodov ali drugih predmetov javne uprave;

20) uradniški pokrajani in občini, ravnatelji in uradniki pri dobrodelnih ustanovah (zavodih), kreditnih, trgovskih in obrtnih zavodih, hranilnicah, železnicih in plovnih družbah, in pri katerem koli zasebnem zavodu pripoznanem od vlade, ki imajo plačo ne nižjo od tisoč lir ali pokojnino ne nižjo od tisoč lir;

21) oni, ki pčinajo državnemu carju, letno po obsevu, danih, zračunjenih po

pravilu političnega volilnega zakona, ne manj od 300 lir, ako imajo svoj sedež v občini z najmanj stotisoč prebivalci; ne manj od 200 lir, ako imajo svoj sedež v občini z najmanj pettisoč prebivalci; ne manj od sto lir, ako imajo svoj sedež v drugih občinah.

Člen 9 določuje: »V mesecu aprilu vsakega leta povabi župan vsake občine z javnim razglasom vse one, ki spadajo v eno izmed vrst označenih v členu 2, naj se vpišejo najkasneje v mesecu juliju v poseben seznam porotnikov, ki se vodi v občinskem uradu.«

Županstva, ki tega razglašajo niso še izdala, bi morala torej to takoj storiti.

Tiskali smo zgoraj tiste vrste bolj debelo, ki pridejo za nas pred vsem v poštev. Opozorjamo posebno tudi vso našo javnost na določilo člena 23, ki pravi: »Oni, ki ne izpolnijo predpisov člena 23, ki pravi: »Oni, ki ne izpolnijo predpisov člena 9, se kaznujejo s popravilo (kaznjivo) v denarju 50 lir.«

Gotovo bo ta ali oni z ozirom na to, da gre tu za določila novega zakona, ki deloma ureja drugačne razmere nego so pri nas, želeli kaka pojasnila. Radi smo na razpolago.

Opozorjamo še, da se morajo tisti, ki prihajajo v poštev za porotnike v tržaški občini, javiti v občinskem anagrafičnem uradu, ulica Sanità št. 25, II. nadstr., soba št. 35.

Dnevne vesti

ODBOROVA SEJA POL. DRUŠTVA »EDINOST« se bo vršila v ponedeljek, 15. t. m. ob 15. uri.

Patriotizem in kupčija. Naši župani prejemajo od »Piccola« spet kakor takrat, ko je bil kraljev obisk prvokrat napovedan, pozive za prispevke k »Piccolovi« slavnostni številki. To pot je stvar radi kratko odmerjenega časa še bolj nujna in — usiljiva. Imamo pred seboj brzojavko naslovljeno nekemu našemu županu, ki se glasi tako-le, seveda v italijanskem jeziku: »Tudi v imenu tukajšnjega Generalnega civilnega komisariata prosimo Vaše gosposdvo da pošljete blagonsno misel (pensiero augurale) za prihod kraljeve dvojice, Piccolo.« Izključeno je, da bi bilo imenovano oblastvo dovolilo ali naročilo »Piccolu«, da brzojavi tudi v njegovem imenu. Če ima Generalni civilni komisariat kaj županom sporočiti, stori to sam naravnost ali pa vsaj potom svojih organov, ne pa potom kakšnega časnarskega podjetja. Od merodajne naše strani se je že davno naglasilo, da storimo to, kar se nam bo zdelo umestno, v svojem imenu in pod svojo znamko: kaj je »Piccolo« treba slovenskega in kmetskega kontribanda?

Rešitev tržaškega vprašanja pred durmi! Če smemo namreč verjeti »Piccolu«. Tržaška občinska in parlamentarna zastopstva so se obrnila nedavno do ministrskega predsednika Facta z brzojavno prošnjo, naj predloži vladi zahtevo, da se čim najhitreje in najradikalneje izvrši pristaniška uredba v Trstu. G. Facta je v načelu privolil v to zahtevo in je izjavil, da je pripravljen v bodočem tednu sprejeti tozadevno odposlanstvo. To bi se moglo zgoditi v Genovi, kjer se bo mudil kot predsednik mednarodne konference. »Piccolo« se je silno razveselil te vesti, ker vidi v nemudnem odgovoru G. Facte znak, da se živo zanima za tržaško vprašanje. Sicer pa se je — pravi tržaški list — sedanja vlada že od prvega začetka bavila s proučevanjem tržaškega vprašanja in to res z realističnega gledišča. »Piccolo« gre tako daleč v svojem optimizmu, da pričakuje, da pravne o rečeni uredbi preidejo hitro in praktično fazo in da pride v bližnjem času do ugodne rešitve tega prevažnega vprašanja. Vlada da im najboljšo voljo v tem pogledu. Že v prihodnjem tednu da bo imenovana komisija, ki bo imela proučiti ne le pristaniško uredbu, marveč vsa vprašanja tržaške trgovine, ki jih vlada smatra za splošen interes naroda. — Tako zveni »Piccolo« v svet veselo vest. Priliva pa hitro nekoliko vode v časo dobre nade. Pravi namreč, da je izključeno, da bi se končna uredba določila s kraljevim dekretom. Stvar bo morala v parlament! Nadeja se pa zopet, da tudi parlamentarni krogi ne bodo odklanjali zaključkov komisije, ker so tudi oni globoko zavzeti za tržaško vprašanje. To pa utegne biti — kakor uče izkušnje — nekoliko daljša pot nego prorokuje »Piccolo«. Posebno, če pomislimo, da je v parlamentu vse polno zastopnikov interesnih sfer, ki niso tako navdušene za procvit Trsta, kakor bi nam hotel »Piccolo« — dopovedati! Genova in Benetke imata n. pr. svoje posebne muhe v tem pogledu. Sploh uči izkušstva, da je od vladne »dobre volje« in od »proučevanja« v kaki komisiji navadno precej dolga pot do sklepov v parlamentu. Posebno še, če imajo »proučevanja« pred seboj tako zapleteno nalogu, kakor je tržaško vprašanje. Pa — ali ni čudno to? V Trstu je to vprašanje v neprešani razpravi že od zasedbe sem; vlada »proučuje« že davno to vprašanje in parlamentarni krogi se tudi globoko zanimajo — in vendar je treba zopet nove komisije, novega proučevanja, ki naj razsvetli glavo vladi in parlamentarcem! Si smo prepričani, da bodo v Trstu zlobni ljudje, ki bodo mislili, da je »Piccolo« zazvonil v svet svoja vesela pričakovanja le radi misli na bližnji kraljevi obisk. . . .

Benetke proti Trstu. Pretekli petek je imela trgovska zbornica v Benetkah sejo, na kateri je zavzela odločno stališče proti proglavitvi svobodne luke v Trstu. Predsednik trgovske zbornice je rekel v svojem govoru, da gojijo Tržačani prazne upe glede dobička, ki da bi ga imeli od svobodne luke. Ako se Trstu poda svobodna luka, se mora istočasno proglasiti tudi v Benetkah. Neke drugi govornik je rekel, da so Tržačani dokazali s svojim postopanjem, da so napram Benetkam neodkritostni. Trst bo moral zopet prospetati le tedaj, ko se njegovo naravno zaledje zopet okrepi. V vsakem slučaju zahtevajo Benetke, da morajo biti deležne istih pravic, kakor bi jih imel Trst.

Po razpravi je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, da ne sme vsled morebitnih koncesij v prid Trstu nastati za Benetke nikakva škoda, vsled česar je potrebno, da vlada postopaj z Benetkami na enak način kakor s Trstom.

Ne zavijajmo resnice! »Nazione« in »Era Nuova« prinašata poročilo o shodu, ki se je vršil v Postojni dne 30. aprila t. l. Ne spuščamo se radi v polemike o takih poročilih, toda, ker ti poročili na jasn način postavljata resnico narobe glede zadržanja našega ljudstva, moramo vendar izpregovoriti par besed. Tolklo »Nazione« kolikor »Era Nuova« namreč grajata dejstvo, da se je shod vršil v javnem lokalu, kjer se je točilo tudi vino ter dostavljalo, da se ima zahvaliti le treznosti in resnemu zadržanju navzočih Italijanov, če ni prišlo do provokacij in do še kaj hujskega. Več nego 600 ljudi, ki so bili navzoči na shodu, so priča, da je res ravno nasprotno. Slučajno je namreč neki Italijan, ako smo prav informirani celo vojak, hotel provocirati z glasnim klicom naše ljudi. Toda zadostoval je poziv predsednika, g. župana Kutina, naj bo ljudstvo mirno, da se je preprečil nered. Poleg 600 naših ljudi kličemo za pričo še gosp. orožniškega kapetana iz Postojne in g. prof. Urbanatza, ki sta bila navzoča, in ki lahko potrdita, da ni bilo tako, kakor pravi »Nazione« in »Era Nuova«, ampak slučajno baš nasprotno. Gospoda, tako ne bo šlo dalje, da boste vlekli na daj zdaj svojo vročo kri, zdaj zopet pa svojo treznost, kakor Vam pač bolje prija. Eno ali drugo. Najbolje bo, da ostanemo pri resnici: Vam vročo kri, nam pa treznost.

Važna odredba kvesture. Tukajšnja kvestura nam je poslala: Lastniki hiš in še posebno lastniki prenočišč se svari, naj povodom bližnjih slavnosti nikakor ne dajajo sob ali oken v najem brez dovoljenja kvesture. Kvesturi se bodo morale naznaniti vse posamezne osebe z označbo kraja, odkoder so prišle. Kdor prekrši to odredbo bo, ako ne zapade še hujski kazni, kaznovan v smislu čl. 434. kazenskega zakonika.

Poštnina za v Avstrijo. Poštno ravnanstvo v Trstu javlja: Od 1. junija t. l. se zniža poština za v Avstrijo tako-le: za pisma (za prvih 20 gramov) na L. 0'60, za navadne dopisnice na L. 0'40. Iz Avstrijo v Italijo se poština zniža za pisma na 60 K, za navadne dopisnice na 35 K.

Svetovalna komisija. Finančni odbor bo imel sejo v torek 16. t. m. v sobi št. 26 na generalnem civilnem komisariatu. Na dnevnem redu je med drugim razprava o iztirjevanju izravnih davkov.

Glas ljudstva. V St. Petru na Krasu je bil siljajno uspel shod v obrambo naših jezikovnih pravic. (Pričakujemo poročila.) Javnemu shodu v Dornbergu je predsedoval župan V. Sinigoi. Govoril pa je dr. Birs. Ljudstvo, ki je došlo v velikem številu iz domače občine in iz okolice, je burno in soglasno pritrdjevalo zanimiv izjavljanjem govornika in je ogorčeno protestiralo proti krivicam, ki se godijo našemu narodu v jezikovnem pogledu. Po govoru je bila sprejeta resolucija s takim navdušenjem, da se je zdelo, da se polaga — sveta prisega. — Na zaključku se je gospod župan zahvalil govorniku v imenu zborovalcev in občine. Ljudstvo hoče braniti svoje jezikovne pravice!

Kdo ve kaj? Devetletni deček Ivan Hočvar, ki obiskuje slovensko šolo pri Sv. Ivanu, se minule srede popoldne ni vrnil iz šole domov. Vsa popravšavanja in poizvedovanja po njem so ostala dosedaj brezuspešna. Deček je telesno dobro razvit in bistrega duha. Je okroglega obraza, kostanjevih las, svetlih oči. Na sebi je imel bluzo z belimi in modrimi črtami, kratke, dokolenske hlače rjave barve, nogavice pomarančaste. Mati — oče je umrl med vojno — je seveda v velikih skrbih. Kdor bi kaj vedel o dečku, naj dobrotno sporoči na naslov: Antonija Kovačič, ulica Caripson št. 9, III. nadstr.

Društvena vesti

Danes vsi k operi! »Čevljar baron«, katero uprizori »Sentjakobska Čitalnica« v dvorani D. K. D. pri Sv. Jakobu. Da ne bo zvečer prevelikega navala pri blagajni, se bodo vstopnice prodajale tudi predpoldne od 11 do 1 v dvorani. Začetek točno ob 7. uri. Blagajna se odpre ob 6. uri Predplačila, se radi ogromne škode, ki jo trpi društvo, hvalježno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Skedenj. Dramatični krožek vabi vse izvršujoče člane in članice na sestanek, ki se vrši danes v nedeljo 14. t. m. ob 11 predpoldne v dvorani G. D.

Ker je sestanek velike važnosti radi nadaljnega delovanja, naj nihče ne manjka. Odbor. M. D. P. (Sv. Jakob). V ponedeljek točno ob 20. uri odborova seja. Predsednik.

Slovensko planinsko društvo v Trstu namreka napraviti v nedeljo dne 28. maja društveno izlet v Slivsko jamo »Dimnice«. Društvo je popravilo vhod v jamo, nabilo nove svetilke, tako da se bo mogla razsvetliti jama tudi za večje družbe. Ker je Slivska jama »Dimnice« ena najlepših jam, se opozarjajo že sedaj člani kakor tudi ljubitelji izletov na izlet. Program se pravčasno objavi.

Podružnica Kmetijske zadruge v Lonjerju priredi v nedeljo, 28. maja t. l. javno tombolo z bogatimi dobitki. Odbor.

Dramatični osek Sentjakobske Čitalnice vabi vse člane in prijatelje društva na sestanek, ki se bo vršil v torek, dne 16. t. m. ob 20% v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. Vpisujejo se novi člani. Prijatelji dramatike ne izostanite. Odbor.

Iz tržaškega življenja

Roparski napad na istrski cesti. Kotičaž Li. berato Massedagna, stanujoč v Skednju št. 1116, je peljal pred večerajšnjim popoldne okoli 4. ure po istrski cesti voz riza. Ko je došel pred pokopališče, so planili pred njega trije tobojari. Eden je prijel kotičaža za vrat, ga vrgel s vso silo ob tla in ga pretepal, druga dva sta skočila na voz in vrgla z njega 3 vreče riza. V tem hipu sta prišla dva policijska agenta in prišla dva roparja; tretji juna je ušel. Tolovaja sta bila odpeljana v zapor Coroneo. Im

Identificirana samomorilka. Včeraj zjutraj se je pojavila v stanovanju čuvaja mrtvašnice mestne bolnišnice elegantna oblečena gospođica, ki se je obrnila naravnost do čuvaja in ga prosila, naj ji dovoli vstop v mrtvašnico.

— Danes — je pravila gospođica čuvaju — sem čitala v časopisu, da so našli včeraj v Boškotu neko zastrupljeno mladenko. Ni morda izključeno, da ni to moja sestra. Ne srečnice ni že par dni domov.

Čuvaj je peljal neznanco v mrtvašnico. — Marija, Marija! — je vskliknila neznanca, ko je zagledala na mrtvaškem odru belo rakev, v kateri je ležala samomorilka: bila je njena sestra: Marija Seifert, stara 18 let, stanujoča na klanecu delle Rose št. 7.

Marija Seifert je ljubimkovala s 21 letnim kamnosekom Josipom Škerlom, stanujočim na Glet-Serbatolo št. 62, o katerem smo sivečasno poročali, da je bil težko ranjen od petih neznanec na dvorišču pred njegovim domom. Kaj je gnalo mladenko v smrt, se ne da ugotoviti.

Višek pijanosti. Včeraj zjutraj so pripeljali v mestno bolnišnico čevljarja Josipa Bana, starega 32 let, stanujočega v ulici Romagna št. 26. Bil je ranjen z nožem v trebuh. Čevljar je pravil, da je popival pred smotnjim po raznih gostilnah. Okoli 9. ure se je odpravil — močno vinen — proti domu. Ko je dospel v ulico Fabio Severo, pred zgradbo sodne palače, so ga obkolili štirje mladeniči. Eden izmed njih mu je zasadil nož v trebuh, dočim se je dozdevalo njemu, da ga je udaril neznanec samo s pestjo po trebuhu. Kaj se je z njim pozneje zgodilo, se ne spominja radi pijanosti. Šele drugo jutro — včeraj, — ko se je nekoliko streljil, je videl, da je bil ranjen z nožem.

Pod voz je prišla včeraj zjutraj v ulici Ugo Foscolo 65 letna Ivanka Leghisa, stanujoča v ulici Giulia št. 69, in si pri tem pretresla možgane. Pripeljali so jo v mestno bolnišnico.

Tatovi v skladišču kave. V noči od petka na soboto so vdrl tatovi v skladišče kave trdnice Truden na obrežju Grumola, prevrtili železno blagajno in se potastili večje svote denarja. Pred odhodom so pa še nalozili na voz, katerega so seveda pripeljali s seboj, nekaj vreč kave in jo odpeljali v neznan kraj. Trdnica trpi nad 150.000 lir škodo.

Pretep med pijanci. Pred smotnjim ob pozni uri je izbruhnil iz neznanih vzrokov v neki gostilni v starem mestu hud pretep med pijanci. Tam je bila prilika videti, kako so frčale po zraku polne steklenice vina, kozarci, tintniki, stolice in kozice; eni pijani možakarji so se lašali, drugi so kričali kot obsedeni itd.

Pol ure po tem dogodku je prišel iskat pomoči na rešilno postajo delavec Rudolf Sosich, stanujoč v ulici della Madonna št. 20. Revez je namreč najbolj občutil posledice pretepa.

Ogenj na parniku. Preteklo noč je izbruhnil na parniku «Livenza», ki je zasidran v ladjedelnici S. Marka, ogenj, ki je povzročil malenkostno škodo.

Književnost in umetnost

Beseda o Plebanusu Joanesu. Znanstvena revija «Cas», ki jo izdaja katoliška «Leonova družba» v Ljubljani in jo urejuje profesor na bogoslovni fakulteti dr. Josip Srebrnič, prinaša izpod peresa Nartea Velikonja zanimivo in z globokim umevanjem pisano razpravo o idejni strani «Plebanusa Joanesa», romanu, ki je eden najmočnejših, kar jih je bilo zadnjih čas opisanih.

Pisatelj razprave navaja dvanajst virov, ki jih je rabil pri sestavi tega 9 strani obsegačnega spisa, v katerem navaja najvažnejša mesta iz romana, do okoli njih razplete svojo misel.

«V stoletju pred reformacijo je bil Kristus širnih množic, ne Kristus v poveljanju, temveč Kristus v muki, Mož bolečin... V tem tisu dahnejo v dušo obzori Pregljevega «Plebanusa», jasno rezani, brez okrasov, samo bistvo, gledajo v črtah pozne gotike v sedanjosti. Vsa zunanost se je odmaknila vsa sedanjost je ob ost dnevnosti, gleda le trpeti človek, pomaknjen nazaj v preteklost v osterm obrisu svojega duševnega odseva, z roko ka-žoča na težko pot svojega zvanja do poveljanja, utelesujoč v sebi lik Mučenika, kakor je hotel iz sebe izobličiti njegov lik v Isu... Tudi danes se še bjehta crkvena in svetna oblast, tudi danes je še markski poklican, in ne izvoljen v markskega znanja, tudi danes ima zemeljski človek še oči, ki ne vidijo v perspektivi nepokvarjenih src, tudi danes bi se dal napisati «Plebanus», a če ga je Pregelj pomaknil nazaj v čas, ki je problemu duševno bližji, je dal romanu še blek, ki sije iz duševnosti velikih mistikov tistih dni, je dal okvir moralno kulturnega življenja onih vekov. V

sedanjosti, v času stamovskih organizacij smo žalibog tako pokvarjeni, da bi take probleme v naših oblekah smatrali za direkten žurnalističen napad na določeno osebo ali vsaj za zabavljivo in ne za umetniško etično globoko zajeto delo.» To je par citatov iz razprave. Pisatelj nato s citati iz zgodovinarjev podpre in dokaže resničnost Pregljevega slikanja dobe, ki ni bila ravno moralna. Dalje pravi: «Plebanus je v najmočnejših besedah, polnih notranjih umetniških mikov, izražena izpoved v človekovi nemoči brez milosti, je apoloģija prepoda človeštva po milosti sami. Roman ni realističen, kajti ne gre za posamezen stavek v njem, gre za bistvo ideje, za bistvo doživljanja cilote. Roman je poln srednjeveške mistike, njegova simbolika ljubezni do Boga ni do bližnjega boli v srcu, njegove globoke izpovedi o poklicu duhovnikovem in o misteriju življenja človeka grabijo zaradi svoje prasnovernosti in notranje sile... Plebanus stoji za Gospoda, ki mu služi, sredi povodnji po «ribi faroniki» (moralni propad) in ima svoj trn, ki ga spominja, da je človek, da si mora svoj notranji mir šele priboriti ter svoje duševno ravnanje v soglasju med materijo in duhom izvajati od znotraj ven, če hoče, da bo sličil Gospodu... Predno more zagrabiti zalezovalca od prave strani, mora iskati spoznanje in doživljanje Besede «prvega govora, ki je bil živ in ki je imel oči in je videl za skrivnostjo teles v dušni stvarstvu», mora iskati neposredne spoznavanje bistva vsega življenja in njega vrednosti... To je osiše estetičnega doživljanja v «Plebanosu» in pač ni mogoče trditi, da piše nedostojno, ostudno o svetih rečeh in duhovnikih.» Nasprotno, jaz vsaj nisem še našel, da bi bila misterija odgovore Bogu na voljo in tajne sile ohranile rodu človekovega tako ostro in te estetični višini postavljena iz oči v oči... Tako Narte Velikonja v «Casu», št. 4, ki je izšel te dni.

V razpravi je še mnogo zanimivega, tu pa tam do podrobnosti analizirane, a ni prostora, da bi vse navedli, četudi le na kratko. To podajamo v razmislenje; ta glas v odlični katoški reviji ne more ostati brez odmeva, ni ga mogoče prezreti ne omaloževati.

Vesti z Goriškega

Vipavska dolina. Poštna uprava je vrgla slovenski jezik iz svojih uradov. Kar ta rod živi, je pisal naslove na vse urade, katere on plačuje, v svojem domačem slovenskem jeziku. Tako je bilo že pod Avstrijo. In slovesno in iz najmerodajnejših strani, celo potom prestolnega govora, se nam je zagotavljalo, da bomo dobili za svoj narodni, kulturni in državni razvoj vse pravice in svoboščine, ker smo prišli v kulturno, liberalno državo, ker smo «prosti» in «odrešeni» itd. In do včeraj so sprejemali vsaj pri poštah uradih pošiljatelj, tudi poštne nakaznice s slovenskimi naslovi. Včeraj so mi pa vrnil vse poštne nakaznice, ker so bile izpolnjene v slovenskem jeziku. Kdo plačuje vso pošto upravo na naši zemlji? Mi s svojimi davki! Torej — Mi bomo vam dajali kruh, vi nam pa kamen! Poslanci in ljudstvo zopet na noge! Leta 1919-20 smo dobivali še italijansko-slovenske poštne tiskovine. V goriško-postojnskem kraju je vendar nad 80 odstotkov Slovencev in točno 80 odstotkov slovenskih drž. poslancev!

Križ pri Tomaju. Naše bralno in pevsko društvo «Mladina» se je začelo po dolgem spanju zopet prebujati. Po dolgem presledku je začelo zopet svoje delovanje. Zanimanje za društvo je veliko in začelo se je živahno gibanje, da se postavi zopet na trdnja tla. Gospica Ana Macarol št. 59, Anica Macarol št. 31 in g. Franc Macarol št. 59 so nabrali za društvo svotice 69 lir 40 st., za kar se jim odbor najtopleje zahvaljuje. Naprej za povzdigo in napredek našega društva!

Gorica. Pretekli ponedeljek se je vršil v Gorici sestanek goriških gospa in gospodičen v svrhu ustanovitve ženskega društva, ki naj bi razširilo svoj delokrog tudi izven mesta po celi goriški deželi. Namen društva je v prvi vrsti podpiranje siromašne dece in udov.

Društvo si stavi nadalje ničmanj važno nalogo izobraževati žensko in širiti mu duševno obzorje s predavanji in poučnimi tečaji.

Zanimanje za snuječo se društvo je zelo veliko. Sestanka se je udeležilo lepo število žensk vseh slojev. Razpravljalo se je o društvenih pravih, ki se predložijo že te dni oblasti v odobrenje, na kar se takoj skliče ustanovni občni zbor. Dan se bo objavil potom časopisja.

bil utopljen v žalostne spomine. Naenkrat se je okrenil in pogledal.

«No že spet vas sopotnika,» je začel dobroznani glas — pilota Schriftena.

Na zunaj ni bil mož videti prav nič izpremenjen. Leta mu niso zapustila nobenega sledu in njegovo edino oko je sijalo tako ostro kot vedno.

Filip se je zdrnil, ne le ker je opazil tega čudnega moža, temveč tudi zato, ker mu je zbudil kopico spominov. Toda vznemirjenosti je trajala le en hip in se spet umaknila prejšnji zamišljenosti in otopelosti.

«Že spet vas vidim tu, Schriften,» je pripomnil Filip, «upam, da je vaš prihod znamenje, da bo moja naloga kmalu dovršena.»

«Mogoče,» je odvrnil pilot; «oba sva še trudna in naveličana vsega.»

Filip ni pristavil ničesar; tudi vprašal ni Schriftena na kak način je ušel iz trdnjave. Bilo mu je že vseeno, kajti čutil je, da je mož več kot navadni smrtnik.

«Za časa vašega bivanja pod ključem, Filip Vanderdecken, se je mnogo, mnogo lažj potopilo in mnogo duš je bilo odpočinkanih na večni odgovor — vsi oni, ki so prišli v dotiko z ladjo vašega očeta,» je rekel pilot.

«O, da bi bilo naše prihodnje srečanje srečnejše in tudi poslednje!» je odvrnil Filip.

«Ne, ne; bolje bi bilo, da bi trajala njegova kazen do vesoljne sodbe in da bi morala jadrati do konca sveta,» je odgovoril pilot in svoje besede poudaril.

«Podleži! Toda slutim, da se tvoja hudobna želja ne bo izpolnila. Proči! Zapustite me! Čuti boste, da imajo moje roke še dovolj sile in moči, čeprav mi je trpljenje pobelilo lase.»

VELIKA PRODAJA ÖHLER

Oddelek blaga za ženske obleke

Volle iz francoske volne, nove risbe	L 18—
Gabardine, iz same volne	21—
Mušlin volnen, fine vrste, popolna izbira	22—
Volnena podvlaka, popolna izbira	32—
Volneno platno, svetle barve	36—
Gabardine najfinjši, nove barve	45—
	50—

Oddelek blaga za moške obleke

Blago za podvlako (saglija), 140 cm reklamna cena	L 25—
Blago, fantas, križane risbe, 140 cm	32—
Blago, fant. risbe	36—
Angleški tip 150 cm	42—
Pettinato, najfinjša vrste	L 60—, L 55—
	48—

Oddelek za nogavice

Ženske nogavice, barvane, črne in bele	L 3-20
Mušlinaste nogavice, barvane in črne	7-50
Mušlinaste nogavice, posebne vrste in v vseh barvah	15—
Moške nogavice, barvane, reklamni tip	1-90
Moške nogavice, fant.	4-50
Deške nogavice, škotska nit, velikanska izbira, l. mera	3-60
Deške nogavice, bele, rujave in črne, l. mera	1-80

Oddelek modnih potrebščin za moške

Ovratnice, pletene, velikanska izbira	L 7-50 in 3-90
Svilene ovratnice, fant. barve	L 6—
Spodnje hlače bele ali iz barvanega zefirja	13-50
Slamniki, razne oblike	L 16-50 in 15—
Srajce, z 2 ovratnikoma, barvane in risane, zadnje	35-50
Športna obleka, najnovejšega kroja	148—
Platneni robci, zjamčena barva	1-30
Ovratniki, sam piquet, la vrsta	2-20

Oddelek pletenin

Čolnarske maje, deške, izredna prilika	L 3-80
Čolnarske maje, z ovratnikom, Robespierre, velika izbira	10—
Čolnarske maje, deške, vezane, la mera	10—
Moške maje, bele in maco	8—
Moške maje z dolgimi rokavi	10—
Garntura (maja in spodnje hlače) iz sukanca, različne barve	56—

Oddelek za otroške obleke

Predpasniki za otroke	L 12—
Obleke za deklice, pralne la. od L 18-50 naprej	od L 30— naprej
Mornarske obleke za deklice, pralne	od L 33— naprej
Obleke za deklice, Organdis, vezane	33—
Mornarske obleke iz volnenga blaga	50—

Oddelek za svilenene

Škotska svila za jope in obleke	L 13-50
Popelne, volnena svila v vseh barvah, 100 cm	32—
Crpe Maroquin zadnja novost, v vseh barvah	29—
Crpe Maroquin, najfinjša vrsta	55—

Corso Vitt. Em. III. šte. 16

Tel. 10-08

ÖHLER

Corso Vitt. Em. III. šte. 16

Tel. 24-24

Mall oglasi

SLAVNOZNANA RESTAVRACIJA v gradu «Mocco» pri Borštu zopet otvorjena. Poselno v sedanjem času je to najlepši izlet v tržaško območje. Mize pod kosanjski stanji, krasen razgled. 961

NA PROMETNEM kraju se prodaja radi vopelica k vojakom dobro iščoč brivnica. Eventuelno se odda v najem. Pojasnila daje Primčič Stefan, Bovec. 964

ODDA se meblirana soba ali sama postelja v sobi. Scorcio S. Pietro 40, vrata 2, Rojan. 965

HISA, nova Via dell' Istria, z gostilno, stanovanje prosto, 3 sobe, kuhinja, se prodaja za 30.000 lir. Via Madonna 4, il od 3-6. 954

VILA «PEPINA» na Opčinah št. 478 in hiša št. 398, se prodaja. Pojasnila v kavarni Besednjak, Opčine. 966

38 LETNA vdova, sama, prijetne zunanosti, z malim prihrankom, ljubiteljica trgovine, želi znanja v svrhu žentive z inteligentnim gospodom-delavcem. Resne ponudbe s polnim naslovom pod «Trst» na upravnistvo. 969

SOBA, krasna, solčna, zračna, skrajna snaga, se da v njem odličnemu gospodu. Edini podjemnik. Naslov pri upravnistvu. 970

SLAŠČICARNA via Ugo Foscolo 4, sprejema naročila vsake vrste, kakor za slaščice, torte, kolače itd. na drobno in debelo. Priporočila se Guido Kansek. 971

AUTO za prevažanje, 34 HP, 18 P, Fiat, v popolnem stanju, se prodaja. Andrej Kovčica, Šturje (Slekoti 78). 967

BODEČO žico in plošče za štedilnike ima vedno v zalogi Černeka, via dell'Olmo 4. 968

RAZPISANA MESTA. Brezposelnosti, s primerom izobrazbo in neomadeževane preteklosti, se iščejo za različne občine goriške dežele kot pod-agenti zavarovalnice proti požaru. Visoke provizije. Prošnje sprejema «La Pač» Gorica, via Morelli št. 16. 44/10

DUHOVNIK išče prazno sobico (brez hrane) pri družini ali osebi čisto krščanskih načel, v bližini sv. Antona novega (oddaljeno tudi 3 minute od cerkve). Pismene ali ustne ponudbe župni urad sv. Antona novega. 962

3 KOLESA, močna, v najboljšem stanju, prodam. Via Maholca 6, IV. vrata 15. 963

SKIOPTIKON, skoraj nov, se prodaja radi selitve zelo ugodno. Naslov pri upravnistvu. 966

KUPUJEM vreče vsake vrste. Jakob Margon, via Solitario 21. 935

KDOR želi popiti kozarec pristnega vipavca, izbornega rilinga ali istrskega refoška, naj obišče Gostilno «Andemo de France» v ulici Geppa št. 18. Tam dobi tudi izborno kuhinjo z gorkimi in mrljimi jedili. Tujcem na razpolago čedne sobe. Postrežba točna. Cene zmernne. 699

IZKUŠENA sredstva za lase, zobe in olupljanje kože (proti pegam in lišajem) ima lekarna v II. Bistrici. 28

DRUŽABNIK, s primernim kapitalom se išče za povečanje zelo dobičkonosnega podjetja v Jugoslaviji. Sprejme se tudi več dobrih mizarjev. Ponudbe na pošto ležeče pod «Podjetje» št. 55000, Brežice ob Savi. 856

UGODNA PRILIKA. Vila, cenjena nad 40.000 lir, se za polovico ceno ceno takoj prodaja. Eventuelno se sprejme posojilo na prvo vknjižbo proti dobrih obrestim. Vila se nahaja v koperskem okraju v Istri. Ponudbe na pošto ležeče pod «Podjetje» št. 55000, Brežice ob Savi. 857

KUPUJEM lito železo, baker, med, bron, cink velike kakor tudi majhne partije ter plačujem po najvišjih cenah. Mihevičič, S. Francesco 10. 913

NOVE POSTELJE L 60.—, vzmeti 55.—, zimnice 40.—, volnene 95.—, nočne omare, umivalniki, chiffoniers, omare po zmernih cenah v ulici Fonderia 3. 936

POPOLNA SOBA za L 600.—, druga L 950.—, brestova L 1500.— se prodajo v ulici Fonderia št. 3. 937

KLEPAR Ferdinand Renčelj v Tomaju št. 93, se priporoča za vsakovrstno delo te stroke, kakor popraviljanje žlebov, škropinj itd. 938

UCENKA sprejme za takojšen nastop, kleparski mojster Ferdinand Renčelj, Tomaj št. 93. 939

UCENKA, 14—16 letna, se takoj sprejme za krojaško delo. Josip Pirjevec, Dane pri Sežani. 940

NATAKARJA, s kavcijo, za gostilno v sredini mesta, iščem. Ponudbe pod «Mesto» na upravnistvo. 941

GOSTILNO v sredini mesta prodam. Pojasnila via Settefontane 23, zaloga vina. 942

SIVALNI STROJ, znamka «Wilson», se prodaja via Petronio 2, III. 943

KATERA dobrosrčna družina bli vzel štiri leta starega, zdravega in močnega dečka za svojega. Nahaja se v Idriji št. 137, via delle Miniere. 944

PRODA SE jedilna soba iz ameriškega orehovega lesa za L 2700, poročna soba iz pravega mahagonija za L 2800, iz ponarejenega L 2000, kakor tudi druge sobe od L 1500 naprej, kuhinje, stolice itd. Skladišče via Udine 25. 957

ODDAM 2 postelji s hrano, eventuelno tudi brez. Via Molino grande 2, prodajalna sadja. 958

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josip Jerman, Trst, ul. XXX Ottobre 14. 15

UBIRALEC in popravilalec glasovirjev in harmonijev. Petar Andrej, Trst, via Coroneo 1, V. nadst. 17

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar. Mazzini 46 (v bližini drvenega trga).

POZOR! Krone, koral, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grost Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 16

KRONE srebrne in zlato, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

SVINEC, med, staro, težko železo kupuje Brancich & Snidersch, Trst, via della Tesa 16 47

KULISNI MOJSTER se priporoča društvom na delu za izdelovanje kulis in vsakovrstnih oderskih dekoracij. Josip Bizjak, Trst, Via dei Lavoratori 213. 639

SIVALNI STROJI «Singer» se prodajajo na obroke, kupujejo se stari. Popravila izvršuje izvežen mehanik, perfekcioniran v Nemčiji. Della Vedova, Coroneo 1. 760

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 331

Danes v dvorani D. K. D. pri Sv. Jakobu ob 7. opereta „ČEVLIAR BARON“

Vesti iz Istre

Boršt. Danes velika vrtna veselica, katero priredi Mladinsko društvo »Prosveta« (Boršt) v vrtu restavracije »Vile Profesor« s sodelovanjem pevskih društev »Slovenec«, »Slava« in »Slavica«, ter MDP (Sv. Jakob in Sv. Marija Magdalena).

Začetek prireditve, katere obeta obilo zdrave domače zabave, točno ob 16. uri. Na sporedu so igrili Linhartova dvodejanka: Zupanova Micika (izvaja dramatični odsek MDP Boršt) in burka »Damočlejev meč« (MDP Sv. Jakob). Nato pevski zbori in deklamacije. Zatem prosta zabava in srečkanje.

Vsaki, ki ljubi našo milo slovensko pesem, in ki se hoče razvedriti in preživeti par lepih uric v veseli družbi, nas bo gotovo posetil.

Podkraj. Dne 4. junija (na binokšno nedeljo) t. l. priredi »Bralno društvo v Podkraju pri Vipavi« veliko spomladansko veselico z igrjo v 5 dejanjih »Reveček Andrejček«. Po veselici bo prosta zabava na prostem. Ker je ravno ta čas vsa narava v naši gorski vasi v bujnem cvetju, se vabijo vsi ljubitelji narave na obilno udeležbo zlasti še ker je ravno s Podkraja krasen dohod od Javornika (1248 m) ali pa na Nanos (1300 m).

Vesti z Notranjskega

Iz Idrije. Zadnje čase se po našem mestu begale ljudi razne govorice. Ljudsko in meščansko šolo, katero vzdržuje rudnik, hoče naprtili občini, in država namerava predati rudnik privatni družbi.

Rudnik vzdržuje šola že nad 300 let. Če je bil katerikoli v zadregi je rad vzel prispevke za šolo, a njo iz rok dati ni hotel. Tako mu je dobro došlo ko so v Josefski dobi pobrali cerkvenim bratovščinam denar in upravo ter vse odstopili šolskemu zakladu. Ko je trgovec Šenovic dal 2000 gl. glavnice za ustanovo drugega kapelana, so denar porabili za razširjenje rudniške šole, pa obljubili zato dajati kapelanu 37 gl. 80 kr. za dva, kar se še danes kvartalno izplačuje. Tudi ako je kdo za šolo kaj popustil, n. pr. župnik iz Spodnje Idrije 500 gl. so hvaležno sprejeli, a šolo vedno le sami opravljali. Mesto je hotelo dati 1000 gl. za zidanje sedanje šole, pa iz strahu, da bi mestna občina ne lasila kakih pravic do šole, so ponudbo odklonili. Ta zgodovinska fakta govorijo, da je rudnik za svoje rudarje in druge vslužbenke skrbel za izobražbo nastajajo. Dajal je in še daje šolski mladini vse učne pripomočke, kakor zvezke, knjige, peresa, svinčnike itd. Sedaj naj pa vse to odpade, mestna občina naj za vse skrbi. Stroški pa znašajo letno od 230.000 lir za vse šolske potrebščine.

Kje naj mesto vzame toliko denarja, da bi v tem okviru vzdrževalo ljudsko in meščansko šolo?

Rudarji so se strahoma popraševali, ali bode država pa nam zboljšala plačo v isti višini, kakor bode pristadila pri šoli? Rekli so si, da najbrž ne. Torej udarjeni bode le oni. In prispevek za šolske potrebščine bi gotovo odpadel, če bi občina morala prevzeti vse stroške za šolo.

Res je enkrat poskusila avstrijska vlada, kako bi šolo deželi odstopila. A deželni zbor je rekel, da bi bilo tako postopanje malo višesko, če bi sedaj vse zvalila na deželo, ko že ona toliko let dobiva masne dohodke od rudnika. Če pa država, rudnik odstopi deželi, bode dežela dražje volje vse prevzela in zelo kulantno vse ohranila, kakor je bilo do sedaj. Vlada je takrat umaknila svoj predlog.

Letos menda izkazujejo en milijon in 250.000 lir čistega dobička od rudnika, koliko pa še od eraričnih gozdov okoli Idrije, tega ne izkazuje; gotovo je ta svota še višja. Pri takih dohodkih se pa malo pozna državi, če se stroške za šolo, in sicer za otroke svojih vslužbenec, nadalje ohrani. Ima pa vključit tudi svoji še lepe dohodke od Idrije. Mestna občina bi pa omagala, če bi se to prevzela.

Govorilo se je tudi, da bode rudnik prišel v privatne roke. Kaj bo potem z nami in kaka prihodnost čaka Idrijo, ako se to zgodi? Znano je, da je bil blizu 100 let rudnik začetkoma lasti privatnih družb. A že leta 1523. je zadela nagla smrt do 50 rudarjev v jami, ker so previrali kopali za srebrom, a malo skrbeli za varnostne naprave. Prišli so že 1575. do spoznanja, da je mogoče rudnik pravilno ohraniti, le ako država prevzame vso upravo. Ona bo kakor oče za svoje otroke skrbela za svoje rudarje.

Po nesrečni vojni leta 1866. je res tudi Avstrija nameravala predati rudnik Rotšildu. A ko je prišel t. Karol Dežman na Dunaj in poudaril pri ministerstvu, kake posledice nastanejo v Idriji, ako bo privatni lastnik le gledal na večji dobiček, v malih letih izčrpal bogate žile, a potem ko se ne bo več izplačevalo delati v zgubo, vse popustil, in kaj bo z vsem osebjem, ki so vendar zvesti podaniki? Vlada je na to pristala in potem se ni več slišalo, da bi rudnik in gozdove odstopila drugim.

Ko je »Piccolo« prinesel vest, da se pogovarja vlada s korporacijo, ki naj bi prevzela rudnik, so sklicale vse stranke protestni shod dne 4. t. m. v gledišče. Govorili so, proti obem točkam g. Vidmar v imenu socialistov, g. dekan kot predsednik »Edinosti« in mestni župan Karol Treven. Vsak je s svoje strani poudarjal, kaka škoda zadene meščane in mestno upravo. Zbrani — bilo jih je do 1000 — so glasno pristajali. Shod se je vršil mirno in stvarno in soglasno se je sklenilo, da naj rudnik ostane v upravi države, kakor naj tudi od za naprej v tem obsegu vzdržuje rudarske ljudsko in meščansko šolo. Na vsa pristojna mesta naj se pošlje navdušeno sprejeta resolucija, da vse pri starem ostane. Na večer je prišel brzojav iz Trsta, ki naznanja, da se pogajanja vrše le v tem oziru, da se živemu srebru določijo enake cene. Naj torej rudnik v Almadenu na Španskem, pri Sieni na Italijanskem in v Idriji ne konkurirajo, temveč stalna cena se odloči za vse enako. Časniki so nekaj čuli in napačno poročali o vsej zadevi.

To nas je nekaj pomirilo, vendar so sklenili vse strune napeti, se obrniti na vsa to zadeva mesta, da se prepričajo nakana, če bi se katerikoli nastala. Skušnja nas uči, da če se sami ne opremo zadeve, se lahko določijo čez nas, a proti nam, in bilo nam bi le na škodo, ako bi faktorji, katerim razmere niso bile znane, ukrepali brez nas.

Tako je velik moment za Idrijo združil vse stranke, da so se v bratski slogi potegnile za občno svojo korist. Idrija se z rudnikom vzdržuje, ali brez rudnika propade. To pa je le mogoče, ako država ohrani vso napravo. In za državo je to najbolje. Saj zgodovina jasno s številkami dokazuje, da ni bila nobenkrat na škodo, pač pa vsako leto dobivala lepe svote od rudnika.

Gospodarstvo

Modra galica po znižani ceni L 245 kvintal se dobi pri Tržaški kmetijski družbi v Trstu, Via Fabio Filzi 10.

Združitev jugoslovanskih bank. Belgrajska »Gradjanska banka« je sklenila, da se združi z »Jugoslovansko trgovsko banko«. Ta združena banka bo podpisovala kot trdka »Beogradska banka«.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 13. maja, 1922.

ogrske krone	240	250
avstrijsko-nemške krone	25	27
čehoslovaške krone	36.35	36.85
dinarji	27.80	28.20
leji	13.25	14.25
marke	6.55	7.30
dolarji	18.75	18.95
francoski franki	173.50	174
švicarski franki	365	368
angleški funti papirnati	84.40	84.80
angleški funti, zlati	91.50	93.50
napoleoni	73.25	74

Prava narodna jed

so bile že pred vojno TESTENINE »PEKATETE« in kakor vse kaže, je kmalu ne bo hiše med našim ljudstvom, kjer jih ne bi uživali.

AMBULATORIJ za spolne, sifilitične, kožne in otroške bolezni

D.ra G. & A. De Leo
Specialista spopolnjena na pariški kliniki
Moderno zdravljenje sifilitične bolezni, zoženja in vnetja cevi in kapavca.
Preizkušnja krvi za ugotovitev sifilitičnih okuženj.
Sprejemata od 10 do 12 in od 14 do 17.
Gorica, Piazza Nicolò Tommaseo (Piazzetta) 8

Zobotehnični ambulatorij
Trst, Via Sette Fontane št. 6, I.

Odpri vsak dan od 9-13 in od 15-19
Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice.
Slovenecem se dovoli 10% popust in plačilo na obroke.
Delo z jamčeno. (58)

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
reg. zadr. z neomej. poroštvom

VABILO

na
občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 28. maja 1922., ob 10. uri predp. v zadruginih prostorih ul. Pierluigi da Palestrina št. 4 I. nadstr. levo

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzornika.
3. Potrditev bilance za l. 1922.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Privoljenje nagrad načelniku in nadzorniku.
6. Dopolnilna volitev odbora.
7. Potrditev načrta o poslovanju.
8. Slučajnosti.

(323) NAČELNIŠTVO.

M. V. dr. Mraček
zobozdravnik
Trst, Corso Vitt. E. III. št. 24, I.
8-13, 15-18. (296)

Velika zaloga manifakturnega blaga in izgotovljenih oblek z lastno krojačnico za moške in ženske obleke

Andrej Maurič
Via Carducci 11 (Gospoka ulica), Gorica.
Izredna prilika za birmo in semnje.

Kolači po 20 cent.
v pekarni-slaščičarni

G. FABRIS & C. - Trst
Piazza Cavana 5 (dvoršče) 321

Dr. A. Grusovin
specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.
Sprejema od 9-12 in od 3-7 ure.
Gorica (Piazza grande) Travnik hiša Paternoli. (60)

Giuseppe Struchel

Via Mazzini 36 (Vogal S. Caterina)

Zabližnjobirmo
velika izbira

Crepe de Chine, svile, volnenega blaga, etamina, belega organdisa, pajčolanov, šerp, rokavic, nogavic, cvetlic in perila po jako zmernih cenah.

Oglejte si prodajalno brez obveznosti za nakup

MLEKO po L 1.20 na debelo dobavljam.
Pojasnila v via Genova št. 17, mlekarja, od 13. do 14. ure.

NAZNANILO.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se začne s 15. junijem prodaja opeke v prenovljeni tovarni Ambrožič, Sv. Peter na Krasu (Novasušica). 271

V lepem kraju Slovenije

kjer je v razvitju velik premogokop, se radi rodbinskih razmer prodaja velika kolodvorska restavracija s celim inventarjem in mebliranimi sobami za tuje. — Cena 1.000.000 dinarjev. — Naslov pri upravitelstvu. (324)

Urnica in zlatarna
FRANCESCO BUDA
Trst, Via Scalinata št. 1
sprejema vsakovrstna popravila. — Cene vedno najnižje.
Kupuje srebrne krone.
Pozor na naslov! Pozor na naslov!

POZOR!

Prodajalci in mizarji!
Okraski za rakve, pajčolanasta pokrivala, obleke in čevlji za mršvece.
Zaloga na debelo po zmernih cenah
A. KUNZE, Trst, Via Ugo Foscolo št. 15.

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVN
Trst, Piazza Garibaldi št. 2
(prej Barriera)

IVAN KERŽE
ima v lastni zalogi najraznovrstnejše kuhinjske in druge hišne potrebščine iz aluminija, stekla, lesa in emajlirane prti.
TRST — Piazza San Giovanni

Urnica in zlatarna
Lorenzo Macor
Trst, Via Udine 26.
Velika izbira darov za birmo po najnižjih cenah.
Velik dohod bodi iz znamke »Vella« in boljših.

Na novo otvorena zaloga
POHIŠTVA

spalnih sob, vsakovrstnih blazin in kuhinjske opreme, vse po najnižjih cenah. Lastna delavnica.

Priporoča se za obilen obisk
Ivan Zupančič
GORICA na starem trgu.

Steklene šipe

vsake vrste in mere. Steklenine, porcelani in lončevine. — Prodaja na debelo in drobno. — Postrežba na dom. Cene zmerne. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 22

RENATO LEVI MINZI

fu Alessandro 36
Trst, via San Sebastiano 3, Trst

Velika izbira pohištva, žimnic in vatirane odeje po zmernih cenah.

Velika zaloga in tovarna pohištva
A. JUG — Trst

Tovarna ulica sv. Martiri št. 21
Zaloga ul. sv. Lucija 5 in ul. dei Fabbri 10

Velika zaloga spalnih in jedilnih sob, kuhinjskega pohištva kakor tudi drugih predmetov. Delo solidno. 11 Cene zmerne.

Zaloga pohištva
ANTON BREŠČAK

Gorica, Via Carducci št. 14 (prej Gospoka ulica).
Doma kar manjka naj pregleda vsak — vse naj napiše si pri dnevnih luči — omare mize, stole, posteljnjak — in vse kar rabi sploh v domači kući. — Kar manjka, to mu preskrbi Breščak — štiri najst številka ulica Giosue Carducci.

Uvozna in izvozna trdka

Debiasio & Domenis

Trst, via Coroneo 13, tel. 12-34
lastno skladišče v prosti lukl št. 4
opozarja na novodošle velike partije steklenine, porcelane, emailirane kuhinjske posode in najrazličnejših šip v originalnih zabojih po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vse blago je češkega izvora.

KUPUJTE
ZANKL'ove barve, lake in čopiče
pri tej dobro znani trdki
Trst - Via Trento št. 8 - Trst
Brzjavni naslov: Zanklfigli
Gradec, Ljubljana, Maribor, Dunaj, Leoben.

DOBROZNANA MANUFAKTURNA TVRDKA
M. AITE
Trst — Via Mazzini št. 37 (prej Via Nuova) — Trst
naznanja cenj. odjemalcem, da se je preskrbela z veliko izbero blaga za moške in ženske obleke, platna, bombaževine, volnenih odev, žimnic in vatiranih odev lastnega izdelka, trliža, volne in žime, izdelanega perila kakor tudi vsakovrstnih pletenin. Istočasno naznanja, da je preskrbljena z bogato izbero vseh potrebščin za pomlad in poletje po najzmernejših cenah.

Antonio Lelio Camatti

Trst, Via Mazzini št. 39, Telefon 29-85

Specialiteta tu- in inzemskega blaga za moške in ženske obleke. Paletot — izgotovljene obleke po meri — Bogata izbira dežnih plaščev — Kopalne moške in ženske obleke različnih vrst — Perilo — Nogavice — Ovraltice — Naramnice. Pletenine vseh vrst — Specijaliteta volnenih pokrival in odev; velika zaloga volne za blazine, trliža in potrebščin za neveste.
Prodaja na drobno in debelo. 9

Pozor na domačo trdko!
FRANC SANNIG, Gorica, Gospoka ulica sedaj Via Carducci št. 25, naznanja slavnemu občinstvu, da ima veliko izbero **živahnih strojev** več vrst za krojače, šivilje in čevljarje
Iz najboljših nemških tovarov, katere jamči 10 let.
Dalje velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo poštne prosti. Lastna mehanična delavnica. 45

Ljubljanska kreditna banka
Podružnica v Trstu.
Vogal via Valdirivo 27 — Via 30 ottobre 11
Izvršuje vse bančne posle.
Kupuje in prodaja raznovrstne tuje valute. — Prodaja in kupuje jugoslovanske krone. — Izvršuje nakazila SHS kron v Jugoslavijo. Sprejema SHS krone na obrestovanje po dogovoru.
Vloge na knjižice v Lirah obrestuje po 4%
Vloge na tekoče račune po dogovoru.
Glavni sedež banke: LJUBLJANA.
Podružnice: Gorica, Maribor, Celje, Kranj, Ptuj, Brežice, Novisad, Sarajevo, Split.
Delniška glavnica: SHS kron 50.000.000.—
Rezervni sklad: " " 45.000.000.—
Tel. št. 5-18. Uraduje od 9-13.